

[Vilhelm Rasmussen.]

Ud fra de Betragtninger, jeg her har gjort gældende, kan jeg paa det varmeste anbefale det høje Ting at tage vel imod dette Lovforslag.

Til de Betragtninger, jeg har anstillet, vil jeg føje een endnu, og det er den: hver Gang en aandssvag paa Grund af Sterilisering kan komme ud i det almindelige Samfund og leve dèr, aabnes der Plads for en anden, som ikke hidtil har kunnet komme ind paa en Anstalt. Det forekommer mig derfor, at vi maa takke den højtærede Minister, fordi han har forelagt dette Forslag, som baade human set og økonomisk og i anden Henseende er af den allerstørste Betydning for Samfundets Velfærd.

Rahbek: Jeg opfatter det Forslag, som her er til Behandling som havende en dobbelt Hensigt, dels at skabe faste Regler for Aandssvageforsorgen her i Landet baade med Hensyn til Inddragelsen under Forsorg og Udskrivningen fra denne Forsorg og dels at hindre de aandssvage i at forplante sig.

Hvad det første angaar, kan vi give vor Tilslutning til den Tanke, at det er ønskeligt at faa disse Regler fastlagt, og saa vidt jeg kan se, er der vist ikke stort at indvende imod den Formulering, den højtærede Minister har givet disse Regler. Enkeltheder bliver der jo antagelig Lejlighed til at drøfte i Udvalget. Men der er en bestemt Tendens i Lovforslaget, som viser sig allerede i disse Bestemmelser, og som for øvrigt ogsaa findes i den anden Afdeling, i Sterilisationsreglerne, og det er den Tendens, der efterhaanden er kommet ind i vor Lovgivning, ikke mindst i den Lovgivning, der henhører under den højtærede Socialminister, nemlig Tendensen til at henlægge alle Afgørelser til Ministeren. Nu forstaar jeg godt, at den nuværende højtærede Socialminister mener, at det er det rette Forum at indanke Sagen for, naar den endeligt skal afgøres, og jeg indrømmer ogsaa, at den højtærede Minister personlig har visse og ikke ringe Betingelser for at kunne træffe disse Afgørelser, men vi venter jo trods alt ikke at beholde den nuværende højtærede Minister til evig Tid. (*Socialministeren* [Steincke]: Vor Herre bevares!). Ja, det er vi altsaa enige i, og det er jo ikke udelukket, at vi en Gang i Fremtiden kunde faa en Socialminister, som selv den nuværende højtærede Socialminister ikke vilde være lige saa villig til at overlade disse Afgørelser til. Derfor mener jeg, at det er ogsaa et af de Spørgsmaal, vi maa

undersøge, om den Tendens, som findes baade i denne Lov og ogsaa i andre Love, hvorefter det skal være Socialministeren, der skal have den endelige afgørende Myndighed, nu ogsaa er helt heldig.

Hvad det andet Forhold angaar, Ophævelsen af de aandssvages Forplantningsevne, da bygger Forslaget jo for en meget stor Del paa de Erfaringer, der er gjort efter Gennemførelsen af Loven af 1929, men medens denne Lov kun angik de psykisk abnorme Personer og endvidere en anden Kategori, der nærmest kan betegnes som forbryderiske Personer, saa angaar dette Lovforslag kun de egentlig aandssvage; endvidere sker der det — det maa vi ogsaa være klar over —, at medens Loven af 1929 byggede paa Frivillighedsprincippet, saa er dette Princip forladt i Lovforslaget her. Jeg skal for mit Vedkommende gerne indrømme, at den højtærede Socialminister har fremført meget vægtige Grunde for dette Skridt: baade i Bemærkningerne til Lovforslaget og i Forelæggelsestalen og ikke mindst i den Radiotale, han holdt for en Uges Tid siden. Det er tillige en kendt Sag, at Tanken har vundet stor Tilslutning baade blandt Læger og Jurister; der kunde i den Henseende nævnes mange Navne, men jeg skal indskrænke mig til at nævne Overlæge Wildenskov paa de Kellerske Aandssvageanstalter og en fremragende Jurist som Rigsadvokat Goll. De Erfaringer, der er gjort, siden Loven af 1929 blev vedtaget, og hvorman kan læse i Bemærkningerne til det foreliggende Lovforslag, tyder ogsaa paa, at denne Lov i det store og hele har virket efter sin Hensigt, og det kan derfor nu være forsvarligt at gaa et Skridt videre, om end vi maa mene, at der stadig maa udvises en vis Varsomhed; det er i hvert Fald vor Opfattelse, at det nye Skridt, der skal tages, lettere kan blive for langt end for kort, eftersom den Erfaring, man har, jo ikke er særlig stor, dels fordi lagttagestiden for det enkelte Individ har været relativ kort, saa at man ikke med fuld Sikkerhed kan udtale sig om Resultatet, og dels fordi Antallet af Personer, der er blevet underkastet Behandling, er forholdsvis ringe. Dette sidste skal ikke paa nogen Maade være sagt som en Bebrejdelse, det skal tværtimod være en Anerkendelse af, at man har udvist den Forsigtighed, der fra alle Sider blev tilraadet, da Lovforslaget af 1929 var til Behandling. Og nu da der er Tale om en udvidet Lovgivning, vil jeg udtale Haabet om, at man ogsaa, naar denne maatte blive gennemført, vil udvise den samme Varsomhed.

Naar vi dog allerede paa nærværende